

GAZİANTEP YATIRIM ORTAMI

Kalkınmanın Yolu İpekyolu

Ağustos, 2021

1. İl ekonomisinin genel görünümü:

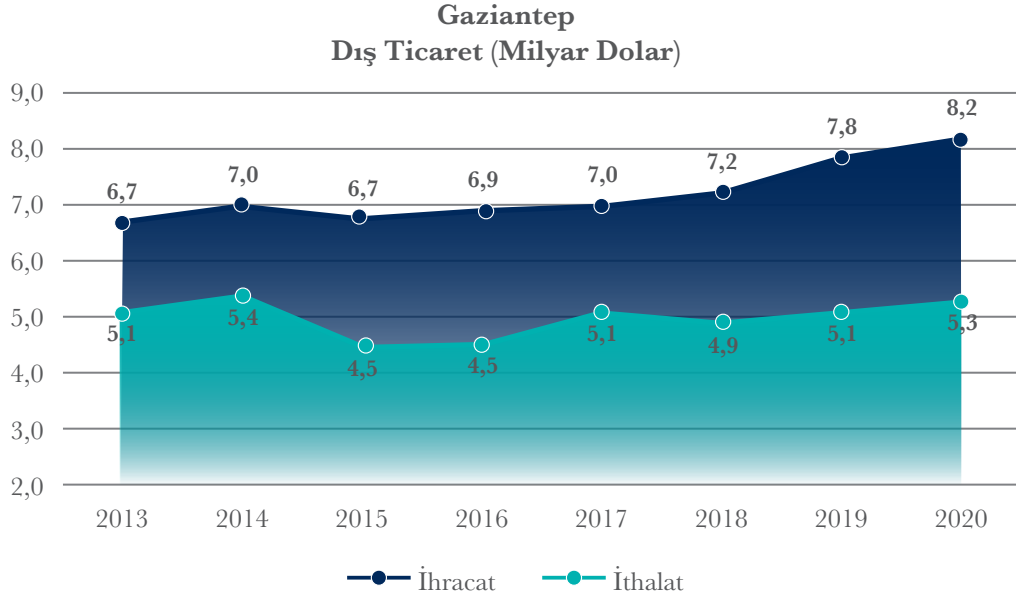
Tablo 1: GSYİH Sektörel Dağılımı

İktisadi Faaliyet Kodları	2019		2018		2017	
	Değer (Milyon TL)	Pay (%)	Değer (Milyon TL)	Pay (%)	Değer (Milyon TL)	Pay (%)
İmalat, Madencilik ve Taş Ocakçılığı ve Diğer Sanayiler	29.889	30,6	24.961	37,1	19.208	35
İmalat Sanayi	28.110	28,8	23.477	34,9	18.062	33
Toptan ve Perakende Ticaret, Ulaştırma ve Depolama, Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri	14.701	15,1	12.534	18,6	10.130	18,5
Kamu Yönetimi ve Savunma, Eğitim, İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri	9.030	9,3	7.189	10,7	5.556	10,1
Gayrimenkul Faaliyetleri	4.185	4,3	3.733	5,5	3.296	6
İnşaat	3.577	3,7	4.064	6	4.476	8,2
Tarım, Ormancılık ve Balıkçılık	3.503	3,6	3.950	5,9	2.278	4,2
Mesleki, Bilimsel, Teknik, İdari ve Destek Hizmet Faaliyetleri	2.320	2,4	2.060	3,1	1.927	3,5
Finans ve Sigorta Faaliyetleri	1.208	1,2	1.037	1,5	1.019	1,9
Diğer Hizmetler	805	0,8	624	0,9	515	0,9
Bilgi ve İletişim	248	0,3	239	0,4	211	0,4

Kaynak: TÜİK

Gayri safi yurtiçi hasıla, iktisadi gelişmişlik düzeyinin en önemli göstergelerinden biridir. Gaziantep'in gayri safi yurtiçi hasılası Türkiye toplamının %2,1'ini oluşturmaktadır. İktisadi faaliyet kodlarına göre bakıldığında, kente en fazla değer imalat sanayi alanında yaratıldığı görülmektedir. "İmalat, Madencilik ve Taş Ocakçılığı ve Diğer Sanayiler" ve "İmalat Sanayi" faaliyet kollarının hasıla içindeki payı 2019 yılında toplam %59,4 ile ülke ortalamasının (%37) oldukça üzerinde kalmaktadır. Bu durum kentin "sanayi şehri" nitelemesini kanıtlar niteliktedir. Kentte en fazla değer yaratan üçüncü sektör ticaret ve turizm faaliyetlerini de ihtiva eden "Toptan ve Perakende Ticaret, Ulaştırma ve Depolama, Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri"dir. Tarım sektörü ise %3,6 pay ile 7. sırada yer almakta, bu alanda yaratılan değer ülke ortalamasının altında kalmaktadır.

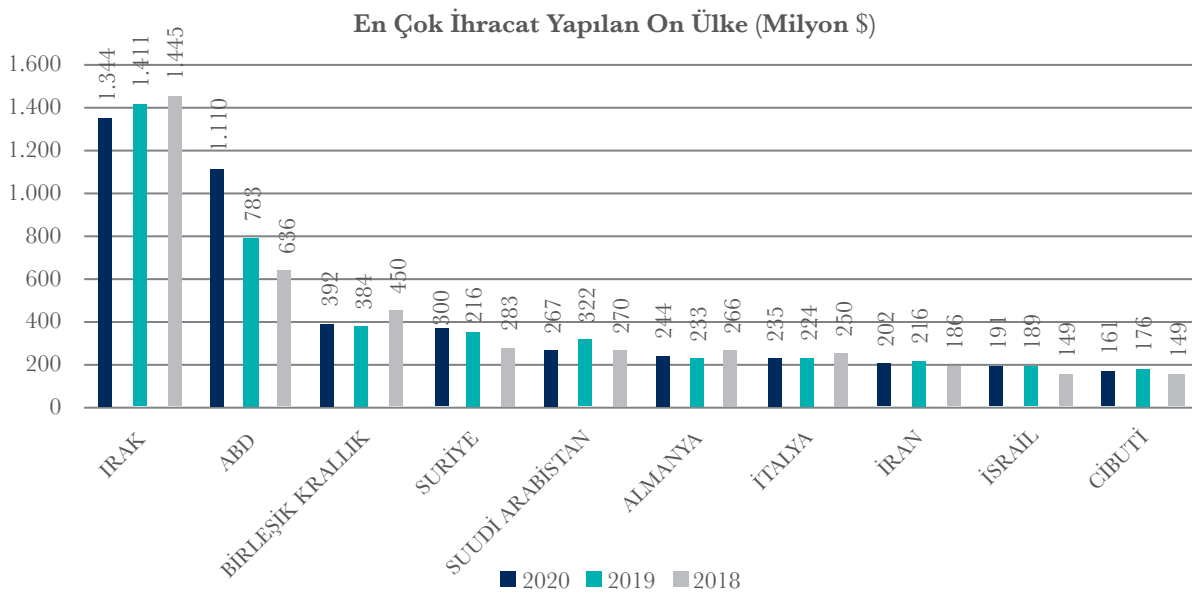
Şekil 1: Gaziantep Yıllara Göre İhracat ve İthalat Değişimi

Kaynak: TÜİK

Gaziantep'in dış ticaret verileri incelendiğinde, ihracatın 2015 yılından bu yana artış trendini sürdürerek 2020 yılında 8,2 milyar dolara ulaştığı görülmektedir. Kentin ithalat değeri ise yıllar itibarıyla 5 milyar dolar civarında seyrederek daha stabil bir trende sahiptir. Kentte ihracatın ithalatı karşılama oranı her zaman pozitif oranda gerçekleşmiş ve bu oran 2020 yılında %155'e ulaşarak son sekiz yılın en yüksek değerine ulaşmıştır.

Şekil 2: En Çok İhracat Yapılan İlk On Ülke

Kaynak: TİM

Tablo 2: 2020 Yılında En Çok İhraç Edilen On Ürün, Milyon Dolar

2020	2019	2018
Hububat, Bakliyat, Yağlı Tohumlar ve Mamulleri 1.892,7	Halı 1.723,9	Halı 1.549,0
Halı 1.848,6	Hububat, Bakliyat, Yağlı Tohumlar ve Mamulleri 1.591,0	Tekstil ve Hammaddeleri 1.494,9
Tekstil ve Hammaddeleri 1.356,0	Tekstil ve Hammaddeleri 1.436,5	Hububat, Bakliyat, Yağlı Tohumlar ve Mamulleri 1.464,8
Kimyevi Maddeler ve Mamulleri 943,0	Kimyevi Maddeler ve Mamulleri 854,7	Kimyevi Maddeler ve Mamulleri 819,4
Mobilya, Kağıt ve Orman Ürünleri 374,9	Mobilya, Kağıt ve Orman Ürünleri 410,6	Mobilya, Kağıt ve Orman Ürünleri 329,5
Hazır giyim ve Konfeksiyon 236,4	Çelik 190,0	Meyve Sebze Mamulleri 171,8
Çelik 213,9	Meyve Sebze Mamulleri 182,1	Deri ve Deri Mamulleri 148,6
İklimlendirme Sanayii 181,4	Deri ve Deri Mamulleri 163,3	Hazır giyim ve Konfeksiyon 144,8
Meyve Sebze Mamulleri 168,6	Hazır giyim ve Konfeksiyon 153,4	Çelik 144,6
Deri ve Deri Mamulleri 149,1	Makine ve Aksamları 147,7	İklimlendirme Sanayii 131,8

Kaynak: TİM

En çok ihracat yapılan ülkelere bakıldığında en büyük payı 1,3 milyar dolar ile Irak'ın aldığı, onu 1,1 milyar dolar ile Amerika Birleşik Devletleri takip etmektedir. Kentte en çok ihraç edilen ürün gruplarının ilki hububat, bakliyat, yağlı tohumlar ve mamulleridir. "Halı" ve "tekstil ve hammaddeleri" kalemleri de en çok ihraç edilen kalemleri oluşturmaktadır.

Tablo 3: Girişim Sayıları

	2019	2018	2017
A. (Tarım, Ormancılık ve Balıkçılık)	387	388	329
B. (Madencilik ve Taş Ocakçılığı)	64	66	63
C. (İmalat)	13.340	12.837	12.584
D. (Elektrik, Gaz, Buhar ve İkl. Üret. ve Dağ.)	236	226	194
E. (Su Temini; Kanal., Atık Yön. Ve İyi. Faaliyetleri)	246	223	198
F. (İnşaat)	3.922	3.946	3.753
G. (Top. ve Per. Tic.; Mot. Kara Taş. ve Mot. Onarımı)	34.658	33.413	32.437
H. (Ulaştırma ve Depolama)	9.285	9.356	9.110
I. (Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri)	4.756	4.607	4.581
J. (Bilgi ve İletişim)	618	598	616
K. (Finans ve Sigorta Faaliyetleri)	357	353	336
L. (Gayrimenkul Faaliyetleri)	1.051	1.079	1.033
M. (Mesleki, Bilimsel ve Teknik Faaliyetler)	4.306	3.995	3.660
N. (İdari ve Destek Hizmet Faaliyetleri)	882	844	801
P. (Eğitim)	509	483	440
Q. (İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri)	805	762	700
R. (Kültür, Sanat, Eğlence, Dinlenme ve Spor)	1.355	650	619
S. (Diğer Hizmet Faaliyetleri)	7.602	7.162	7.095
Toplam	84.379	80.988	78.549

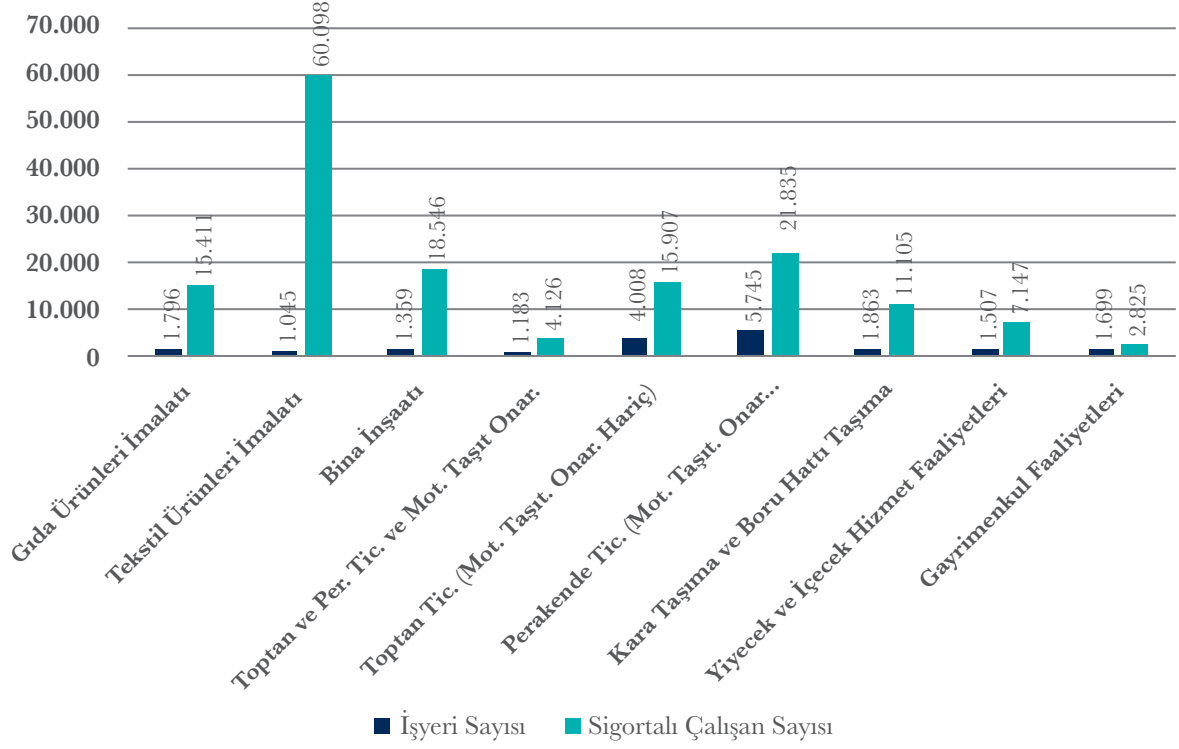
Kaynak: TÜİK

GAZİANTEP YATIRIM ORTAMI

Şekil 3: Gaziantep Faaliyet Gruplarına Göre İş Yeri Sınıflandırması ve Sigortalı Çalışan Sayısı, 2019

Kaynak: Gaziantep SGK İl Müdürlüğü, 2019.

2019 SGK verilerine göre toplam aktif çalışan sayısı (4/a/b/c) 454.118, genel sağlık sigortasından yararlananların sayısı 399.934, işyeri sayısı 33.702 ve bu işyerlerinde zorunlu sigortalı çalışan sayısı 299.808'dir. Bu rakama 4/b ve 4/c sigortalı sayısı eklenirse toplam zorunlu sigortalı sayısı 419.513 kişidir. 209.808 sigortalı çalışan kişilerden 61.799'u kadın, 238.009'u erkektir. Sigortalı çalışanların faaliyet gruplarına bakıldığında sigortalı çalışan sayısının tekstil alanında yoğunlaştığı görülmektedir.

Bulunduğu bölgenin üretim merkezi konumundaki Gaziantep imalat sanayi; tecrübe birikimi, kalifiye iş gücü ve girişimcilik kültürü ile birçok sektörde ulusal ve uluslararası arenada rekabet üstünlüğüne sahiptir. Özellikle tekstil, gıda, kimya, plastik ve makine-metal sektörlerinde ihtisaslaşmış olan Gaziantep, yıllık yaklaşık 8 milyar dolarlık ihracat hacmi ile ülkemizin önemli ihracat üslerinden biridir. Gaziantep; güçlü sanayi altyapısı, üretim potansiyeli ve ticaret becerisi bakımından ülkenin en rekabetçi kentlerinden birdir. Kentin sahip olduğu imalat sanayi; tecrübe birikimi, kalifiye iş gücü ve girişimcilik kültürü ile üretim yapmakta olduğu birçok sektörde ulusal ve uluslararası arenada öncü konumdadır. Gaziantep, bulunduğu coğrafyadaki özel konumu, köklü ticaret geleneği ve lojistik altyapısı ile ticaret alanında öne çıkmakta ve ihracat rakamları ile göz doldurmaktadır.

- **İşgücünün, insan kaynağının mevcut durumu, kalitesi**

Gaziantep 2.101.157 nüfus ile Türkiye'nin en kalabalık dokuzuncu, şehir merkez nüfusuyla en kalabalık altıncı ilidir. TÜİK işgücü ve istihdam verilerini bölgesel düzeyde açıklamaktadır. Buna göre Güneydoğu Anadolu Bölgesinde işgücüne katılım oranı %46,1; işsizlik oranı %22,4; kadınların işgücüne katılım oranı %23,6 oranında seyretmektedir. Bu değerlere paralel olarak üretim, sermaye, iş ve istihdam kapasitesiyle ön plana çıkan Gaziantep'in bu alandaki güçlü potansiyelini mevcut duruma yansıtmadığı görülmektedir.

2019 SGK verilerine göre toplam aktif çalışan sayısı (4/a/b/c) 454.118, genel sağlık sigortasından yararlananların sayısı 399.934, işyeri sayısı 33.702 ve bu işyerlerinde zorunlu sigortalı çalışan sayısı 299.808'dir. Bu rakama 4/b ve 4/c sigortalı sayısı eklenirse toplam zorunlu sigortalı sayısı 419.513 kişidir. 209.808 sigortalı çalışan kişilerden 61.799'u kadın, 238.009'u erkektir. Sigortalı çalışanların faaliyet gruplarına bakıldığında sigortalı çalışan sayısının tekstil alanında yoğunlaştığı görülmektedir.

Gaziantep'in son yıllardaki iç göç nüfus hareketliliğine bakıldığında alınan göç ile verilen göç arasında dengeli bir nüfus akışı gözlemlenmektedir. Ancak sınır ili olması nedeniyle Suriye Savaşı'ndan en çok etkilenen iller arasında ilk sıralarda yer almakta olup yaklaşık 450.000 Suriyeli nüfusu barındırmaktadır.

Gaziantep'te genç nüfus oranının yüksek olması (%17) ülkenin ve ilin güçlü yönlerinden biridir. Ancak rekabet ortamının ihtiyacı olan nitelikli işgücü açığı, nüfus artışının yüksek olması, hızlı ve çarpık kentleşme, yoğun iç ve dış göç, kayıt dışı istihdamın yüksek olması, çocuk emeğinin istismar edilmesi işgücü piyasasının örüntüsünü bozan faktörler arasındadır. TÜİK 2021 verilerine göre, 15 yaş üzerindeki nüfusun %13'ü yükseköğretim veya fakülte mezunu, %1'i ise yüksek lisans mezunudur. Doktora mezun sayısının düşük olması ar-ge, teknoloji odaklı ve yenilikçiliğe dayalı girişimlerin gelişmesi önündeki engeller arasında sayılabilir. Türkiye geneli belirlenen on dört büyük ilin insan kaynağı profili incelendiğinde Gaziantep 10. sırada yer almakta olup ilin nitelikli insan kaynağına erişimi sınırlı görülmektedir.

Gaziantep'te 5 adet Organize Sanayi Bölgesi (OSB) ile 150 binden fazla kişinin istihdam edildiği önemli bir sanayi kentidir. Nitelikli iş gücünün artırılması amacıyla İpekyolu Kalkınma Ajansı (İKA) tarafından desteklenen, Gaziantep Sanayi Odası (GSO) ve Gaziantep Organize Sanayi Bölgesi ortaklığında hazırlanan, Gaziantep Mesleki Eğitim Kompleksi projesi hayata geçirilmiştir.

- **İldeki iş ve yatırım ortamının mevcut durumu, ilin yatırım çekme performansı**

2020 yılında Gaziantep'te 364 yerli, 26 yabancı sermayeli olmak üzere toplamda 390 adet yatırım teşvik belgesi düzenlenmiş olup toplam sabit yatırım tutarı 12,3 Milyar TL, toplam istihdam 8.111 kişidir. 2021 yılı Ocak - Mayıs döneminde ise 206 yerli, 11 yabancı sermayeli olmak üzere toplamda 217 yatırım teşvik belgesi düzenlenmiş olup toplam sabit yatırım tutarı 4.9 Milyar TL, öngörülen istihdam 4.590 kişidir. Gaziantep Ticaret Odasına kayıtlı yabancı sermayeli aktif işletme sayısı 2.384 olup 2020 yılında 364 firma, 2021 yılı ilk beş ayında 275 firma kayıt yaptırmıştır. Gaziantep Sanayi Odasına kayıtlı 84 adedi Suriye, 12 adedi Irak uyruklu olmak üzere toplamda 103 adet yabancı sermayeli işletme bulunmaktadır. Bölge, yerli ve yabancı sermayeli yatırımlar açısından çok önemli bir cazibe merkezi konumundadır.

• İldeki başat işletmeler, sektörleri, il ekonomisine katkıları

2020 yılında İSO Birinci 500 Büyük Kuruluş listesine Gaziantep'ten 29 firma girmiş olup bu firmaların üretimden net satışlar toplamı 38 milyar TL dir. Bu firmalardan ismi açıklanan ilk 10 tanesi aşağıda listelenmiş olup bu başat işletmeler; tekstil (makine halısı, iplik, nonwoven kumaş), plastik, ambalaj, gıda (makarna, un, irmik, bitkisel yağ, çikolata, şekerleme), çimento ve beton gibi sektörlerde faaliyet göstermektedir.

- Gülsan Sentetik Dokuma San. ve Tic. A.Ş.
- Oba Makarnacılık San. ve Tic. A.Ş.
- Merinos Halı San. ve Tic. A.Ş.
- Sanko Tekstil İşletmeleri San. ve Tic. A.Ş.
- Köksan Pet ve Plastik Ambalaj San. ve Tic. A.Ş.
- Şölen Çikolata Gıda San. ve Tic. A.Ş.
- Mutlu Makarnacılık San. ve Tic. A.Ş.
- Naksan Plastik ve Enerji San. ve Tic. A.Ş.
- Melike Tekstil San. ve Tic. A.Ş.
- Sanko Enerji San. ve Tic. A.Ş.

İkinci 500 Büyük Kuruluş listesinde 38 firma yer almakta olup bu firmaların üretimden net satışlar toplamı 14 milyar TL dir. Bu firmalardan ismi açıklanan ilk 10 tanesi aşağıda listelenmiş olup bu başat işletmeler; tekstil (makine halısı, iplik, sentetik çuval), kuruyemiş, bebek bezi, gıda (makarna, un, irmik, bitkisel yağ, çikolata, şekerleme) gibi sektörlerde faaliyet göstermektedir.

- Antepsan Kuruyemiş Gıda Turizm San. ve Tic. Ltd. Şti.
- Uğur Demir Halı San. ve Tic. Ltd. Şti.
- Kaplan Kardeşler Halı San. ve Tic. Ltd. Şti.
- Çelikaslan Tekstil San. ve Tic. A.Ş.
- Safyün Halı Tekstil San. ve Tic. A.Ş.
- Burteks Tekstil San. ve Tic. A.Ş.
- Özkaplan İpek Halı Tekstil San. ve Tic. A.Ş.
- Ünal Sentetik Dokuma San. ve Tic. A.Ş.
- Roza Halı San. ve Tic. A.Ş.
- Zafer Tekstil San. ve Tic. A.Ş.

• İldeki başat sektörler ve (varsa) kümeler ile bunların performansı

Gaziantep'te herhangi bir sektörde küme bulunmayıp bazı STK'lar ve üyelerince URGE projeleri yürütülmektedir. Gaziantep Sanayi Odası tarafından 11 ayrı sektörde 302 firmanın katılımıyla 15 URGE projesi yürütülmüş olup bazıları devam etmektedir. 2016 yılında düzenlenen 3. Kümelenme Konferansında GSO nun Plastik Sektörü için yapmış olduğu URGE projesi iyi uygulama örneği olarak başarı sertifikasıyla ödüllendirilmiştir. Benzer şekilde, 2017 yılında düzenlenen 4. Kümelenme Konferansında GSO nun Makine Metal Sektörü için yürüttüğü kurumsal kimlik

çalışması iyi uygulama örneği olarak başarı sertifikasıyla ödüllendirilmiştir. Gaziantep Ticaret Borsasında 84 firmanın katılımıyla 4 URGE projesi tamamlanmış olup 25 firmanın yer aldığı 1 proje halen devam etmektedir. Güneydoğu Anadolu İhracatçı Birlikleri (GAİB) tarafından 83 firmanın katılımıyla 3 adet URGE projesi yapılmış olup bu firmaların 2020 yılı toplam ihracatları 715 milyon dolardır.

Gaziantep 2020 yılında yaklaşık 8 milyar dolarlık ihracat yapmış olup iller bazında 5. sırada yer almıştır. Ancak kg başına ihracat değeri 1,027 dolar olup orta-yüksek teknoloji ürünlerin üretimine ağırlık verilmesi önem arz etmektedir.

- **İl ekonomisinin Ar-Ge ve yenilik potansiyeli**

Türkiye'nin önde gelen sanayi şehirlerinden Gaziantep'i kapsayan TRC1 Bölgesi'nde, günümüz şartlarında rekabet edebilirliğin temel şartlarından olan Ar-Ge ve inovasyon altyapısı yeterli düzeyde değildir. Bölge sanayinin sürdürülebilirliğinin sağlanması ve rekabet şartlarının gün geçtikçe ağırlaştığı küresel piyasada yerini sağlamlaştırabilmesi adına üretim ve teknoloji altyapısının güçlendirilmesi ve yenilikçilik potansiyelinin harekete geçirilmesi gerekmektedir.

Patent ve Faydalı Model Başvuru Sayıları

	Patent Başvuru Sayısı / İl Sıralaması	Faydalı Model Başvuru Sayısı / İl Sıralaması
2020	154 (9. sıra)	103 (7. sıra)
2019	89 (13. sıra)	66 (9. sıra)
2018	142 (9. sıra)	58 (9. sıra)

Kaynak: TPE

Ülkenin en çok ihracat yapan 5. ili konumundaki Gaziantep'in söz konusu başarısı, ildeki yenilikçilik faaliyetleri ile tam olarak paralellik göstermemektedir. Nitekim Gaziantep 2020 yılında patent başvurusunda bulunan iller arasında 9., faydalı model başvurusunda bulunan iller arasında ise 7. sıradadır. Kentte Ar-Ge yenilikçilik faaliyetlerinin yeterli düzeyde olmaması aşağıda sıralanan nedenlerle yakından ilişkilidir:

- Yenilik bilincinin, kapasitesinin ve isteğinin gelişmemiş olması,
- Bölge içinde kurumlar arası işbirliği kültürünün gelişmemiş olması,
- Yenilik araçlarının erişilebilirliğinin sınırlı olması

Sektörel açıdan bakıldığında ilin özellikle tasarım ve Ar-Ge faaliyetleri bakımından halıcılık, tekstil, makine/metal, plastik ve gıda gibi sektörlerde önemli fırsatlara sahip olduğu, bu sektörlerin ilde gelişme potansiyeli yüksek olan başta turizm olmak üzere hizmet sektörleri ile birlikte yaratılacak sinerji ile bölge ekonomisine çok daha fazla katkı sağlayabileceği görülmektedir. Öte yandan ilin ekonomik gelişme tarihindeki rolü ile bir anlamda gelenekselleşmiş endüstri kollarında sahip olunan deneyiminin yenilikçilik ve yaratıcılık ile desteklenmesi de bu sektörlerin değişen rekabet koşullarına uyum yeteneğini güçlendirecek ve gelecekte de ilin olan katkısını arttıracaktır.

- **İldeki girişimcilik ekosisteminin mevcut durumu, girişimcilik performansı**

Bölgemizde girişimcilik alanında faaliyet gösteren Gaziantep Üniversitesi TEKNOPARK, Hasan Kalyoncu Üniversitesine bağlı Teknopark ve Kalyon Garaj Prototip ve Girişimcilik Merkezi, Gaziantep Ticaret Odasına bağlı Gaziantep Endüstriyel Tasarım Hibrit ve Modelleme Merkezi (GETHAM) bulunmaktadır. Bu merkezlerden GAÜN Teknoparkta yüzün üzerinde girişimci faaliyet göstermektedir. HKÜ'ye bağlı KALİTTO'da bugüne kadar TÜBİTAK 1512'de başarılı bulunan 9 proje sahibi girişimci desteklenmiştir. HKÜ'ye bağlı Teknoparkta 22 girişimci faaliyet göstermektedir. GETHAM'da 15 işlik bulunmakta olup tasarım hizmetlerinin yanı sıra girişimcilere projelerini hayata geçirme imkânı verilmektedir.

- **İlde bulunan sanayi altyapıları ve mevcut durumları**

- **Gaziantep OSB**

Tablo 5: Gaziantep OSB (Alt Bölgeleri ile) Genel Bilgiler

	1. OSB	2. OSB	3. OSB	4. OSB	5. OSB
Kuruluş Yılı	1969	1986	1994	2002	2013
Tahsis Edilen Fabrika Yeri (Adet)	166	284	290	137	604
Faaliyetteki Firma Sayısı (Adet)	158	278	285	129	220 (faaliyet ve inşaat)
Toplam İstihdam (Kişi)	20.000	36.000	34.000	40.000	10.000
Toplam Enerji Tüketimi (kwh/ay)	28.200.000	85.420.000	121.200.000	145.710.000	63.600.000
Toplam Su Tüketimi (ton/ay)	120.000	200.000	250.000	130.000	60.000
Toplam Doğalgaz Tüketimi (m³/ay)	2.000.000	4.000.000	4.000.000	9.000.000	1.000.000

Kaynak: GSO Ekovizyon 2019

Sektörel çeşitliliği, istihdam ve üretim kapasitesi ile ülkenin en büyük organize sanayi bölgelerinden biri olan Gaziantep Organize Sanayi Bölgesi beş alt bölge ile yaklaşık 140 bin kişiye istihdam sağlamaktadır. Gaziantep OSB'de tüketilen elektrik, doğalgaz ve su miktarları, kentin sahip olduğu güçlü sanayi yapısı ve üretim kapasitesini destekler niteliktedir.

➤ Oğuzeli OSB

Gaziantep'in Oğuzeli ilçesi sınırlarında kalan ve havaalanına yakın olması nedeniyle "Havaalanı Sanayi Bölgesi" olarak anılan bölge, yaklaşık 100 firma ile 2500 kişiye istihdam imkânı sağlamaktadır. Yapılan çalışmalar neticesinde 2016 yılı içerisinde bölge "İslah Organize Sanayi Bölgesi" olarak ilan edilmiştir. 2018 yılı sonunda İslah süreci tamamlanarak OSB tüzel kişiliği kazanmıştır. Ana imalat konuları; tekstil, medikal ürünler, inşaat, mobilya, kimya, plastik, gıda ve makine halısı imalatıdır.

➤ Nizip OSB

Gaziantep'in Nizip ilçesi sınırlarında yer alan Organize Sanayi Bölgesi 2002 yılında kurulmuştur. Bölgede 33 firma ile 1500 kişiye istihdam imkânı sağlamaktadır. Bölge 250 hektar alan üzerine kurulmuş olup 85 sanayi parseli yer almaktadır. Ana imalat konuları; gıda, büro mobilyaları, tarım aletleri, tekstil ürünleri imalatıdır.

➤ İslahiye OSB

Gaziantep'in İslahiye ilçesi sınırlarında yer alan Organize Sanayi Bölgesi 2012 yılında kurulmuştur. Altyapı çalışmaları tamamlanmıştır. Yaklaşık 45 firmaya hizmet vermesi ve 3500 kişiye istihdam sağlaması öngörülmektedir. Bölge 85 hektar alan üzerine kurulmuş olup 73 sanayi parseli yer almaktadır. Ana imalat konuları; gıda, tekstil ürünleri ve kâğıt ürünleri imalatları olacağı planlanmıştır.

➤ Küçük Sanayi Sitesi

Gaziantep Şehitkâmil ilçesi sınırları içerisinde yer alan Gaziantep Küçük Sanayi Sitesi (KÜSGET) 1967 yılında kurulmuş olup toplam 1,5 milyon m² alanı kaplamaktadır. Sitede makine-metal alanında 847, oto tamir-bakım alanında 698, ahşap işleme alanında 545 ve diğer alanlarda 299 adet işyeri faaliyet göstermektedir. Sitenin toplam istihdamı yaklaşık 25.000 kişidir.

➤ Örnek Sanayi Sitesi

Sanayi ve Ticaret Bakanlığı ile Birleşmiş Milletler Sınai ve Kalkınma Teşkilatı (UNIDO) tarafından müştereken kurulan sitede toplam 350.000 m²'lik alanda 90 işyeri faaliyet göstermekte olup toplam istihdam 3.200 kişidir. Bölgedeki firmaların faaliyet gösterdiği ana sektörler; tekstil makineleri, çelik döküm, oto yedek parça imalatı, basınçlı kap ve baraj ekipmanları imalatı, değirmen makineleri, metal ve ağaç işleme makineleri, inşaat boyası ve ambalaj ürünleri imalatıdır.

➤ Nizip Caddesi ve Çevresi

Kentte OSB ve KSS'lerin kurulmasından önce şehir içinde imalat faaliyeti sürdürülen ilk bölge olma özelliğine sahiptir. Bu bölgede faaliyet gösteren firmalar genel olarak, Plastik ayakkabı, un, irmik, halı, akrilik iplik ve metal eşya üretimi yapmaktadır. Hızlı nüfus artışı ve kentleşme neticesinde şehir içinde kalan işletmeler üretimlerinin bir bölümünü veya tamamını sanayi bölgelerine taşıma eğilimi içerisinde. Bölgede 150 firmada toplam 1.500 kişiye istihdam sağlanmaktadır.

➤ Ünalı-Şehreküstü Bölgesi

Hızla gelişim gösteren Gaziantep sanayisinin ilk yerleşim bölgelerinden biri olan bu bölgede faaliyet gösteren 700 firma bulunmakta, toplam 2.500 kişiye istihdam sağlanmaktadır. Mercimek işleme, plastik ve halı fabrikalarının yoğun olarak bu bölgede faaliyet göstermekte ve genel olarak küçük ve orta ölçekli sanayi işletmeleri olma özelliğindedirler. Bu bölgede, zamanla bazı halı fabrikalarının yeni açılan Organize Sanayi Bölgelerine taşınması neticesinde boşalan yerleri triko örgü imalatçıları doldurmuştur.

➤ Ayakkabıcılar Sanayi Sitesi

163.000 m² alanda kurulu olan sitede 330 işletme ayakkabıcılık alanında faaliyet göstermekte olup toplam istihdam 5.000'dir.

➤ 25 Aralık Sanayi Sitesi

220.000 m² alanda kurulu olan sitede 347 iş yerinde otomotiv yan sanayi, ağaç işleri, makine-metal alanlarında üretim yapılmakta olup toplam istihdam 3.500 civarındadır.

➤ Gaziantep Serbest Bölge

İhracata yönelik yatırımların ve uluslararası ticaretin geliştirilmesi amacıyla 1997 yılında 1.414.320 m² alanda serbest bölge kurulmuştur. 267 kurucu ortağın yer aldığı bölgede 2019 yılı itibarıyla toplam işlem sayısı 2.135 olup işlem hacmi 84.749.297 \$'dır.

• İldeki yabancı yatırım mevcudiyeti, sektörel dağılımı

Gaziantep Ticaret Odası verilerine göre, ilimizde 2384 aktif olarak yabancı sermayeli firma faaliyet göstermektedir. Bu firmaların sektörel dağılımları incelendiğinde %35 Perakende ve Toptan Ticaret, %18 İmalat Sanayi, %16 Tekstil, %15 Hizmet, %8 Gıda ve %8 İnşaat olarak sıralanmaktadır. İlimize toplam 1,84 milyar TL sermaye ile yatırım yapan 60 farklı ülke içinde Suriyeli yatırımcılar 1,3 milyar TL ile toplam yatırımın %70'ini oluşturmaktadır. Irak, Almanya, İran, Suudi Arabistan, ABD, Libya, Lübnan gibi ülkeler diğer başlıca yatırımcı ülkeler arasında yer almaktadır. Gaziantep Sanayi Odası kayıtlarına göre toplam 103 adet yabancı sermayeli sanayi ilimizde faaliyet göstermekte olup 84 firma ile Suriye ağırlıkta olmak üzere Irak, İran, Belçika ve ABD takip eden ülkeler arasındadır.

• YATIRIM FIRSATLARI

Gaziantep'te makine-metal sanayi, medikal sanayi, savunma sanayi, kimya, teknik tekstil, ayakkabıcılık ve turizm sektörleri gelişime açık sektörlerdir. Ayrıca, ithalata dayalı bazı ürün grupları da yatırımlar açısından önemli bir potansiyel teşkil etmektedir. İpekyolu Kalkınma Ajansınca yatırımcılara rehberlik niteliğinde 5 yıldızlı termal otel, 150 yataklı hastane, sarımsak işleme tesisi, Biber Atıklarından Kapsaisin Üretimi, Plastik Enjeksiyon Makinesi İmalatı, Serum Üretimi, Sitrik Asit Üretimi, Viskon Elyaf Üretimi gibi konularda ön fizibilite hazırlanmıştır. Gaziantep 2020 yılında yaklaşık 8 milyar dolarlık ihracat yapmış olup iller bazında 5. sırada yer almıştır. Ancak kg başına ihracat değeri 1,027 dolar olup orta-yüksek teknoloji ürünlerin üretimine ağırlık verilmesi önem arz etmektedir.

YATIRIM TEŞVİK SİSTEMİ VE GAZİANTEP

Yatırım Teşvik Sisteminin Amacı

Kalkınma planları ve yıllık programlarda öngörülen hedefler doğrultusunda tasarrufların katma değeri yüksek yatırımlara yönlendirilmesi, üretim ve istihdamın artırılması, uluslararası rekabet gücünü artıracak ve Ar-Ge içeriği yüksek bölgesel ve büyük ölçekli yatırımlar ile stratejik yatırımların özendirilmesi, uluslararası doğrudan yatırımların artırılması, bölgesel gelişmişlik farklılıklarının azaltılması, kümelenme ve çevre korumaya yönelik yatırımlar ile araştırma ve geliştirme faaliyetlerinin desteklenmesidir. Bu amaca bağlı olarak Yatırım Teşvik Sistemi; genel, bölgesel, büyük ölçekli ve stratejik yatırımların teşviki uygulamalarından oluşur.

Teşvik Belgesi

Teşvik belgesi, yatırımın karakteristik değerlerini ihtiva eden, yatırımın bu değerler ve tespit edilen şartlara uygun olarak gerçekleştirilmesi halinde üzerinde kayıtlı destek unsurlarından istifade imkânı sağlayan, Karar'ın amaçları doğrultusunda gerçekleştirilecek yatırımlar için düzenlenen belgedir.

Teşvik Belgesi Müracaatı

Teşvik belgesi müracaatları E-TUYS portalı üzerinden T.C. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı Teşvik Uygulama ve Yabancı Sermaye Genel Müdürlüğüne yapılır. Başvuru yapacak firma ve kuruluşlar E-TUYS portalına firmalarının kaydını yaptırarak yetkilendirdiği bir gerçek kişi üzerinden teşvik belgesi başvuru ve diğer süreçleri yönetmesi gerekmektedir. Firma yetkilendirme süreci hakkında daha detaylı bilgi ve yatırım özelinde arama yapabileceğiniz teşvik robotu uygulamasına ekteki linkten ulaşabilirsiniz. (<https://www.yatirimadestek.gov.tr/tesvik-robotu>)

Gaziantep Teşvik Sistemi Destek Unsurları

Gaziantep'te yatırımın karakteristiğine bağlı olarak bölgesel destek unsurlarından yararlanan sektörlerin yararlanabileceği destek unsurları alttaki tabloda gösterilmiştir.

GAZİANTEP YATIRIM ORTAMI

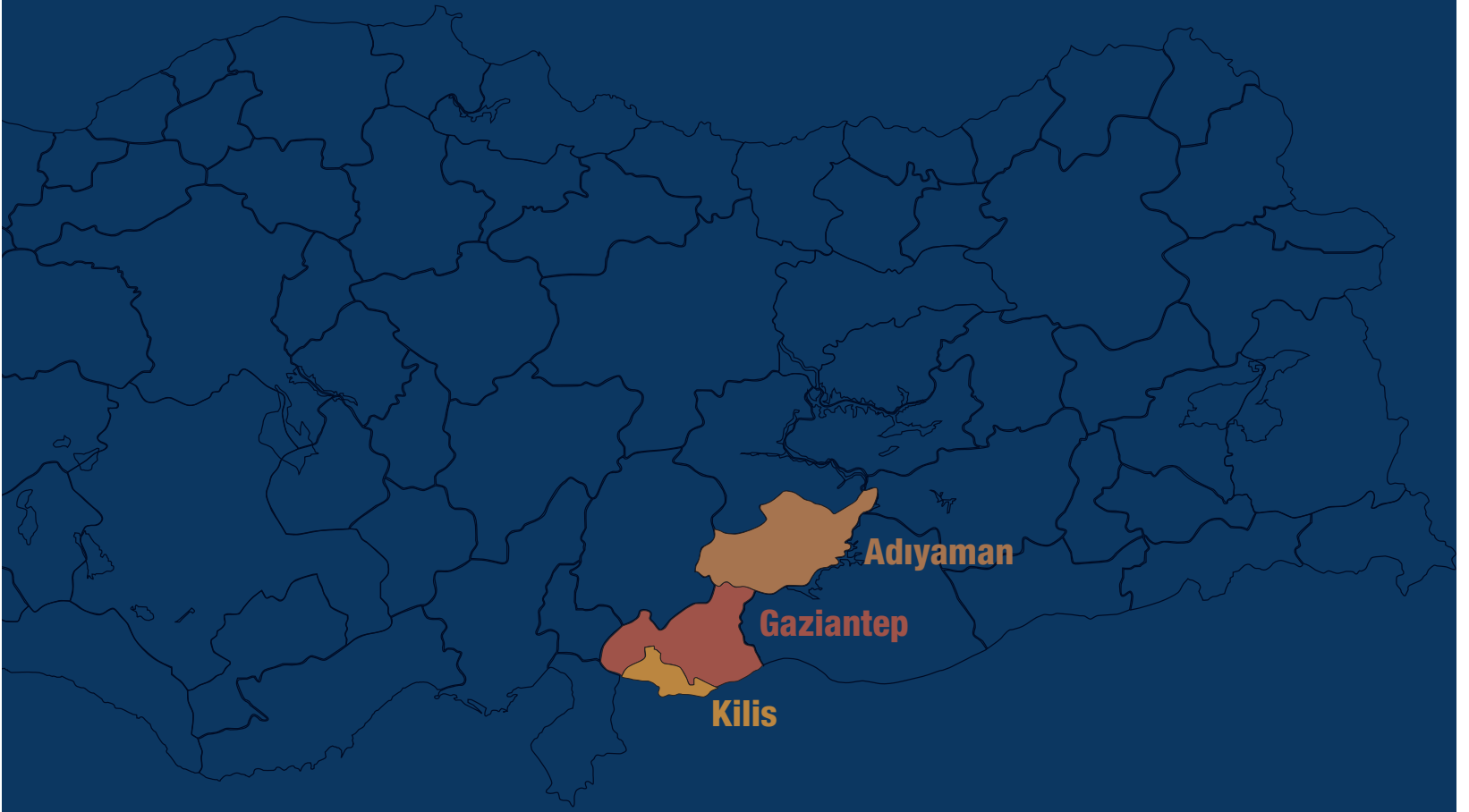

Destek Unsurları

KDV İstisnası	VAR	
Gümrük Vergisi Muafiyeti	VAR	
Vergi İndirimi %	%45 (OSB) %40 (OSB dışı)	
Sigorta Primi İşveren Hissesi Desteği (yıl)	6 YIL (OSB) 5 YIL (OSB dışı)	
Sigorta İşçi Primi (yıl)	YOK	
Sigorta İşçi Stopajı	YOK	
Faiz Desteği	TL Kredi/Leasing	3 PUAN
	Döviz Kredi/Leasing	1 PUAN
KDV İadesi	VAR	

Yatırımın sektörüne bağlı olarak asgari yatırım tutarları ve destek unsurları değişiklik göstermektedir. Yatırıma destek.gov.tr sitesindeki teşvik robotu üzerinden yatırıma ilişkin bilgileri girerek yapılacak yatırıma ilişkin destek unsurlarını ve teşvik tutarlarını hesaplayabilirsiniz.

**T.C.
İpekyolu Kalkınma Ajansı**

İncilipınar Mah. Muammer Aksoy Bulvarı
Vakıflar Güven İş Merkezi Kat: 1-2-3 Şehitkâmil/GAZİANTEP

Telefon: 0342 231 07 01/02 • Faks: 0342 231 07 03

E-posta: info@ika.org.tr

Adiyaman Yatırım Destek Ofisi

Alitaşı Mah. Gölbaşı Cad. No:137
Kat: 4 Daire No: 5-6 ADIYAMAN

Telefon: 0416 213 14 44 • Faks: 0416 213 14 45

Kilis Yatırım Destek Ofisi

Şehitler Mah. Cambazlar Sok. No: 9 KİLİS
Tel: 0348 814 51 98 • Faks: 0348 814 51 98